

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o rencie socjalnej

Art. 1. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 982 i poz. 1650) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Prawo do renty socjalnej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) cudzoziemcom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy albo ochrony uzupełniającej,
- 2a) cudzoziemcom posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”,
- 3) mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043, z późn. zm.¹⁾), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) w art. 10:

a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, z 2010 r. Nr 81, poz. 531, z 2011 r. Nr 92, poz. 532 oraz z 2013 r. poz. 1650.

„5a. Prawo do renty socjalnej ulega zawieszeniu również w razie osiągnięcia przychodu za granicą z tytułów wymienionych w ust. 1-2 i 4-5.”,

b) po ust. 5a dodaje się ust. 5b w brzmieniu:

„5b. Dla celów stosowania ust. 5a, przy ustalaniu równowartości w polskich złotych kwoty przychodu wyrażonej w walucie obcej, zastosowanie ma kurs złotego do waluty obcej ogłoszony przez Narodowy Bank Polski z dnia dokonywania przeliczenia przez organ rentowy, chyba że umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub przepisy Unii Europejskiej stanowią inaczej.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody, o których mowa w ust. 1-5a, w łącznej kwocie wyższej niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych.”;

3) w art. 12 c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rentę socjalną wypłaca się osobie uprawnionej za pośrednictwem osoby prawnej prowadzącej działalność w zakresie doręczania świadczeń albo, na wniosek osoby uprawnionej, na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub też na jej instrument płatniczy, na którym jest przechowywany pieniądź elektroniczny.”;

Art.2. Do spraw o przyznanie renty socjalnej dla osób, o których mowa w art. 2 pkt 2, 2a i 3 ustawy o której mowa w art. 1 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Do dnia 10 lipca 2013 r. zgodnie z ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późn. zm.) jedną z przesłanek nabycia prawa do renty socjalnej i możliwości ubiegania się o to świadczenie był wymóg zamieszkiwania i jednoczesnego faktycznego przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Osoba opuszczająca terytorium Polski, bez względu na cel wyjazdu traciła jednocześnie uprawnienie do renty socjalnej. W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt P 11/12 (Dz. U. z 2013 r. poz. 804), który orzekł o niezgodności art. 2 pkt 1 ww. ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej w zakresie, w jakim uzależnia przyznanie i realizację prawa do renty socjalnej od wymogu przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, powstała konieczność zmiany treści art. 2 pkt 1 ww. ustawy o rencie socjalnej.

Niniejszy projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej jest zatem realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2013 r. Jednocześnie, biorąc pod uwagę motywy rozstrzygnięcia przedstawione w treści samego wyroku, normy wynikające z obowiązującej zasady niedyskryminacji obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej oraz zasadę solidarności i sprawiedliwości społecznej, wymóg faktycznego przebywania został pominięty również w przypadku gdy o rentę socjalną ubiegają się zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej obywatele Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkowie ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, a posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcy zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy albo ochrony uzupełniającej.

Umożliwienie obywatelom polskim, cudzoziemcom oraz grupie obywateli wskazanych w art. 2 pkt 3 projektowanej ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej oraz członkom ich rodzin

pobierania renty socjalnej mimo czasowego przebywania poza granicami Polski spowodowało również konieczność doprecyzowania przepisów w zakresie przychodów uzyskiwanych przez osoby uprawnione w odniesieniu do zawieszenia prawa do renty socjalnej. I tak, zgodnie z art. 1 pkt 2 lit. a projektu ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej w art. 10 po ust. 5 dodano ust. 5a zgodnie z którym prawo do renty socjalnej ulega zawieszeniu również w razie osiągnięcia przychodu uzyskanego za granicą z tytułów wymienionych w ust. 1-2 i 4-5. Koniecznym również dla stosowania tego przepisu stało się wskazanie zasad przeliczania na złote polskie przychodu osiągniętego w walucie obcej. W związku z czym po ust. 5a dodano ust. 5b zgodnie z którym przy ustalaniu równowartości w polskich złotych kwoty przychodu wyrażonej w walucie obcej, zastosowanie ma kurs złotego do waluty obcej ogłoszony przez Narodowy Bank Polski z dnia dokonywania przeliczania przez organ rentowy, chyba że umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub przepisu Unii Europejskiej stanowią inaczej. Przepisem, który uzasadnia proponowane brzmienie nowego ust. 5b jest art. 90 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1 i n., z późn.zm.), który będzie miał zastosowanie w odniesieniu do osób pobierających rentę socjalną, a osiągających przychód z państw członkowskich UE/EFTA. Powyższe przepisy pozwolą na uwzględnianie, przy ustalaniu, czy przychód uzyskany w danym miesiącu kalendarzowym uzasadnia zawieszenie prawa do renty socjalnej w tym miesiącu, przychodu uzyskanego za granicą. Biorąc pod uwagę zasadę sprawiedliwości społecznej takie rozwiązanie wydaje się być w pełni uzasadnione, zrównuje bowiem sytuację prawną osób przebywających w Polsce i osiągających tutaj swoje dochody z osobami, które czasowo będą przebywały poza granicami kraju i tam będą uzyskiwały przychody. Przy czym przepis ten będzie miał zastosowanie również do sytuacji gdy osoby przebywające w Polsce będą uzyskiwać przychód z zagranicy.

Z uwagi na fakt, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2013 r. dotyczy jedynie obywateli polskich zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy jednoczesnym pominięciu w projekcie wymogu „przebywania na terytorium Polski” również co do osób wskazanych w art. 2 pkt 2, 2a i 3 ustawy o rencie socjalnej, wprowadzono przepis przejściowy w art. 2 niniejszego projektu. Przepis ten umożliwi zastosowanie nowych przepisów w przypadku wszczętych postępowań w sprawie renty socjalnej odnośnie ww. grup osób.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.